

REGIONKONTOR LANDBRUK

LØRENSKOG, OSLO OG RÆLINGEN

Carl Otto Løvenskiold
Lommedalsveien 174
1353 BÆRUMS VERK

Saksbehandler / telefon
Andreas Bostad Thauale /

Vår referanse:
24/6525- 2

Deres referanse:

Dato:
22.10.2024

Svar på søknad om dispensasjon til hogst av større flater - gnr 15 bnr 1 - Oslo - Vennerliveien

Saksopplysninger og områdebeskrivelse

Det er meldt om hogst i bestandene 279323, 283323, 285320 og 268325 på gnr 13 bnr 2 (hovednummer 15/1) i Oslo kommune. Grunneier er Carl Otto Løvenskiold. Hogsten administreres av Løvenskiold skog AS.

Bestandene ligger i langs Vennerliveien i Sørkedalen. Den planlagte hogsten er innenfor virkeområde for markaforskriften.

Bestandsopplysninger fra søknaden

Bestand	Karthenvisning	Bonitet	alder (år)	Areal (daa)	Hogstform
279328	hogstmelding_9376	G20	60	187	Flatehogst
283323	hogstmelding_9377	G20	65	176	Flatehogst
285320	hogstmelding_9378	G17	60	36	Flatehogst
268325	hogstmelding_9379	G20	55	66	Flatehogst

Det er søkt om flatehogst fordelt på fire store flater som alle krever dispensasjon fra markaforskriften § 3, annet ledd. Utkjøring av tømmer og velteplass er planlagt mot Vennerliveien. Skogen som skal avvirkes består hovedsakelig av gran i hkl 4. Det er i en pågående drift i det samme området opplyst at 30 % av uttaket er dødt virke. Det er planlagt å ta ut 12 600 m³.

Det opplyses i søknaden at alt av lauv og furu skal spares. Forhåndsgjenvækst av gran vil også bli spart. Det opplyses videre at foryngelsen skal sikres gjennom planting og naturlig foryngelse.

Deler av bestand 279328 er tidligere godkjent, men da innenfor arealgrensen på 30 dekar.

Viktige hensyn

Markaforskriften

Markaforskriften er hjemlet i skogbruksloven, og pålegger den enkelte skogeier å bevare og videreutvikle Markas verdier gjennom en variert og stedtilpasset skogbehandling. Forskriften har som formål å sikre at skogsdriften innenfor Marka bidrar til å bevare og videreutvikle områdets kvaliteter knyttet til friluftsliv, naturmiljø, landskap og kulturminner. Videre setter forskriften krav om søknadsplikt på foryngeshogster, og gir kommunen anledning til å sette føringer for utførelsen av hogstene for å sikre at forskriftens intensjoner ivaretas.

Naturmangfoldloven

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, denne vurderingen skal fremgå av beslutningen. Loven skal sikre en bærekraftig og langsiktig utnyttelse av naturressursene, og gir blant annet retningslinjer for utøvelse av offentlig myndighet.

Vurdering

Friluftsliv

Gjennom bestand 268325 går det en merket sti løype. Denne må hensyntas ved hogst og kjøring, og ryddes ved endt drift. Dette gjelder også for andre mye brukte stier. Selv om Vennerliveien verken er blå- eller rødmerket er det mye ferdsel på denne. Det må derfor skiltes om pågående drift, og opplyses om farer ved klatring på tømmerlunner. Området som er planlagt hogst i er klassifisert som et viktig friluftsområde, men har middels brukerfrekvens og middels med opplevelseskvaliteter. Så store flater som er omsøkt her vil være til ulempe for friluftslivet. Kommunen mener likevel at stående, og etter hvert liggende død skog over store arealer heller ikke vil være til fordel for friluftslivet. Hensyn regulert av gjeldende regelverk og vilkår i dette vedtaket, vil sikre at hogsten ikke vil være til hinder for friluftslivet etter endt drift.

Landskap og skoghelse

Jf. markaforskriften § 3, skal størrelsen på foryngelsesflater tilpasses landskapets former og linjer, samtidig som flatekantene skal sikres i rimelig grad. Hogstflater i denne delen av marka skal ikke overstige 30 daa. Omsøkte flatehogster vil overstige arealbegrensningen for området. Så store flater som er omsøkt her, vil være svært eksponert for innsyn fra ferdselsårene i hogstområdet. Flatene vil også medføre en endring på landskapsnivå.

Kommunen kan dersom det foreligger særlige grunner dispensere fra første til tredje ledd. Fare for insekt- eller soppangrep og annen skade på skog blir regnet som særlige grunner.

Det er dokumentert store mengder med døde og dødene grantrær i området. Det er i all hovedsak relativt ung skog som går ut. Kombinasjonen av tørke i 2018, forsommertørke i 2023 og 2024, og økning i populasjonen av stor granbarkbille i området kan være en forklaring på årsaken til at relativt ung skog dør. En annen forklaring på hvorfor det er så stor avgang på skogen kan være at det er brukt plantemateriale som ikke er egnet for område (feil proveniens), da bestandene ble tilplantet etter store hogster på 60-tallet.

Flere faktorer påvirker risikoen for utbrudd av stor granbarkbille i et område. Noen viktige faktorer er mengden biller, om det har vært langvarig tørke som gir mange tørkesvekkete grantrær og om sesongen har vært så varm at det kan bli to generasjoner og dermed to angrepsperioder. En annen faktor for å bedømme risiko for skade er volumet av granskog (særlig i hogstklasse 3-5).

I varsel gitt av Landbruksdirektoratet etter råd fra Nibio for sone 1, 16. august 2024, går det frem at høye fangstverdier i 2023, tørre forhold under billenes fluktperiode i 2024, og høye fangstverdier fra tømmingene i 2024 i enkeltkommuner rundt indre deler av Oslofjorden gjør at risiko for omfattende barkbilleskade vurderes som høy i disse områdene. Oslo ligger i sone 1. Bærum kommune, som nærmest grenser inntil omsøkte hogster, har de siste årene hatt høye fangster av stor granbarkbille. Også her er det omfattende skader på granarealene.

En årsak til å innvilge en dispensasjonssøknad til tross for at kommunen mener at hogst av så store flater er til skade for landskapshensynet er begrunnet med fare for skogskader av barkbille på omkringliggende skog. Kommunen kan etter forskrift om berekraftig skogbruk § 14 pålegge skogeiere eller eier av tømmer å gjennomføre hogst, utdrift, behandling av virke eller andre tiltak for å hindre omfattende skogskader. Kommunen håper at hogst av disse flatene kan være med på å unngå hogst av enda større arealer i årene som kommer.

Selv om en stor andel av hogstområdene tilsynelatende så friske ut i våres, ser vi nå på ettersommer/tidlig høst at en stor andel trær dør i området som nå omsøkes for hogst. Et annet argument for å tillate hogst av så store flater er at en hogst nå vil sikre verdier for skogbruket.

For å redusere ulempen ved å tillate så store flater er det viktig å iverksette avbøtende tiltak. Som skogeier selv har opplyst i søknaden skal lauv, furu og forhåndsgjenvækst av gran spares. Kommunen

er av den oppfatning at dette er gode tiltak, men at dette ikke er tilstrekkelig. Vi mener derfor at all gran under 12 meter skal settes igjen. I tillegg er det innenfor bestandene flere fuktige områder, der en kan forvente at grana har en bedre sunnhet, som vi mener skal settes igjen urørt med en bredde på minst 40 meter for å dempe flateinntrykket. Et annet avbøtende tiltak for å ivareta landskapshensynet kan være å spre livsløpstrær på flatene. En andel av livsløpstrærne kan være tørrgran. Kommunen er av den oppfatning at områder med mye død skog ikke er spesielt attraktivt for friluftslivet, eller at det er positivt for landskapet i Sørkedalen.

Jf. markaforskriften § 4 skal valg av foryngelsesmetode gjøres etter en samlet vurdering av økologiske, miljømessige og driftsøkonomiske forhold. Kommunen er av den oppfatning at arealene som er omsøkt som flater ikke er spesielt godt egnet for selektive hogster, da det er lite sjiktet skog innenfor omsøkte flater, og at det vil bli vanskelig å få tilstrekkelig stabilitet på gjenstående trær. Det er noe mer sjiktning i den østre delen av bestand 279328. I og med at dette er veinært og har en viss grad av sjiktning vil det av landskapshensyn bare tillates selektiv hogst i de delene av bestandet som har sjiktning.

Risikoen for og omfanget av billeangrep og skader på skogen øker med klimaendringene. Mer variert skog med robuste økosystemer er bedre rustet til å møte klimaendringene. Mer variasjon i treslagssammensetning gir også lavere risiko for billeangrep. Søker opplyser at det i neste omløp planlegges mer blandingsskog i området. Kommunen mener dette er klokt for å redusere faren for å måtte avvirke slike store flater også i fremtiden.

Kulturminner

Ifølge søk i Kilden, med Riksantikvarens utvalgskriterie "Kulturminner", "SEFRAK" og "Freda bygninger" er det ingen kartfestede kulturminner innenfor det omsøkte området. Ved funn av ikke kartfestede kulturminner varsles Byantikvaren, og arbeidet stanses midlertidig.

Vi er kjent med at det kan være hesteveier av kulturhistorisk interesse i området. Disse skal ikke brukes som kjøretrasé for terrenggående maskiner der det er praktisk mulig å unngå det. Før hogst må eventuelle hesteveier påvises i samarbeid med Sørkedalen historielag eller Sørkedalen Bonde- og Småbrukarlag. Hoppbakkene på Vestre Venner ligger innenfor bestand 279328. Kommunen mener hogst vil synliggjøre disse gamle bakkene, men at det med fordel kan unngås å kjøre med maskiner der de ligger.

Naturmangfoldloven kap. II

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget

Ved søk i Kildens arealinformasjon (NIBIO) 11.09.2024, er det ikke funnet registrerte miljøverdier. Følgende utvalgskriterier er satt i Kilden:

1. Artsdatabanken: Rødlistearter (CR, EN og VU)
2. Naturbase (Mdir): Arter av stor og særlig stor forvaltningsinteresse, naturvernområder, naturtyper og utvalgte naturtyper

Funn i artskartet fra artsdatabanken viser ingen observasjoner. Det er også gjort søk i Naturtyper i Kartbank (Bymiljøetaten, Oslo kommune), uten funn av berørte naturtyper. Hogstens belastning vurderes ikke til ulempe for miljøverdiene.

Kommunen vurderer at kravene til kunnskapsgrunnlaget er oppfylt etter lovens § 8. I og med at naturmangfoldet i liten grad berøres av planlagt hogst, og det ikke kan påvises effekter av tiltak på verdifull natur, legger kommunen til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i §§ 9-12.

Omsøkte tiltak vurderes til å ikke få betydning for forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Andre forhold

For at kommunen skal ha oversikt over fremdriften og muligheten for å føre tilsyn med at formålene i forskriften og vedtak fattet etter forskriften, ber vi om at Regionkontor landbruk varsles om oppstart og avslutning av driften.

Kommunen anmoder om å utvise forsiktighet med hogst i hekketiden (normalt i perioden mai, juni og juli), og minner om at ved enhver aktivitet skal unødige skader på reir unngås.

Det er viktig fra kommunens side å presisere at vedtak om dispensasjon fra markaforskriftens § 3, 2. ledd kun gis i særskilte tilfeller, og at skogeier må planlegge sin videre drift nøye slik at søknad om dispensasjon unngås. For å redusere faren for slike skader i fremtiden, bør det vurderes å plante mer furu. Samtidig er det viktig å påpeke at tørkeskadd skog og påfølgende barkbilleoppblomstring kan skje lokalt og uventet, og dispensasjon kan gis for å unngå ytterligere utvikling av barkbillebestanden og vesentlig økonomisk tap for skogbruket.

Hogst av så store flater kan være negativt for vannhusholdningen i området. Det vil derfor være viktig å unngå hjulspor som gir økt avrenning av vann og jordpartikler. Vi mener også at vilkåret om å spare 40 meter brede soner i fuktdrag vil være et avbøtende tiltak med tanke på å redusere avrenning fra hogsten.

Landbrukssjefens vedtak

Det vises til saksutredning og dokumenter i saken. I medhold av markaforskriftens § 3 annet ledd godkjennes for 2 år hogst som omsøkt for fire flater i bestand 279323, 283323, 285320 og 268325 på gnr 13 bnr 2 (hovednummer 15/1) i Oslo kommune med følgende vilkår:

- Merket sti i bestand 268325 skal hensyntas ved hogst og kjøring
- All gran under 12 meter skal settes igjen
- Alt av lauv og furu skal settes igjen
- I partier med sjiktet skog i bestand 279328 skal det gjennomføres selektiv hogst
- Fuktige områder skal settes igjen urørt med en bredde på minimum 40 meter for å dempe flateinntrykket (se markfuktighetskart – Kildens skogportal)
- Av landskapshensyn skal livsløpstrær settes spredt igjen på selve flaten
- Driften må planlegges slik at hjulspor som gir økt avrenning av vann og jordpartikler unngås
- Det må skiltes om pågående drift, og opplyses om farer ved klatring på tømmerlunner i Vennerliveien
- Før hogst må eventuelle hesteveier av kulturhistorisk interesse påvises
- Regionkontor landbruk skal varsles om oppstart av driften
- Regionkontor landbruk skal varsles når driften avsluttes

Andre forutsetninger:

Eventuelle kjøreskader skal utbedres så snart fuktighetsforholdene er til stede.

Klage

Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages etter forvaltningsloven § 28. Klagefristen er 3 uker fra meldingen om vedtaket er mottatt. Klagen skal være skriftlig, undertegnet, angi det vedtaket som det klages over, endringene som ønskes, og begrunnelsene klagen bygger på. Klagen rettes til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud Oslo og Akershus, men sendes til Regionkontor landbruk Postboks 417, 1471 Lørenskog. Kommunen kan omgjøre sitt vedtak, eller videresende klagen til Statsforvalteren for endelig avgjørelse.

Med hilsen
Regionkontor landbruk

Knut Samseth
landbrukssjef

Andreas Bostad Thaule
skogbrukssjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Vedlegg:

Søknad om hogst i marka - gnr 15 bnr 1 - Oslo

Bestand283323_2

Bestand283323

Bestand279328_2

Bestand279328

kart_hogstmelding_937612238554406712651214.pdf

kart_hogstmelding_937711838503282782625662.pdf

kart_hogstmelding_937810682745221400076613.pdf

kart_hogstmelding_937913649087627410663438.pdf

Kopi til:

Naturvernforbundet I Oslo Og Akershus	Sognsveien 231	0863	Oslo
Oslo Kommune Bymiljøetaten	Postboks 636 Løren	0507	Oslo
Oslo Og Omland Friluftsråd	Storgata 28A	0184	Oslo
Sørkedalen Bonde Og Småbrukarlag	c/o Lillian Elisabeth Berger	0758	Oslo
Sørkedalen Historielag	Ospeskogveien 4		
	c/o Ingar Finstad	1554	Son
	Blåmeisveien 10		